

**TEHNIČKE SPECIFIKACIJE ZA ODREĐIVANJE KOORDINATA
TOČAKA U KOORDINATNOM SUSTAVU REPUBLIKE HRVATSKE**

UPUTE ZA SurvCE (Fast Survey)

Rujan 2013.

Tehničke specifikacije za određivanje koordinata točaka u koordinatnom sustavu Republike Hrvatske u detalje su odredile proceduru koja se mora ispoštavati kod snimanja točaka za potrebe izrade geodetskih elaborata.

Svi točke koje se snimaju moraju biti predane u novom HTRS96 ili starom HDKS koordinatnom sustavu s time da preko T7D mora postojati poveznica HTRS96/HDKS.

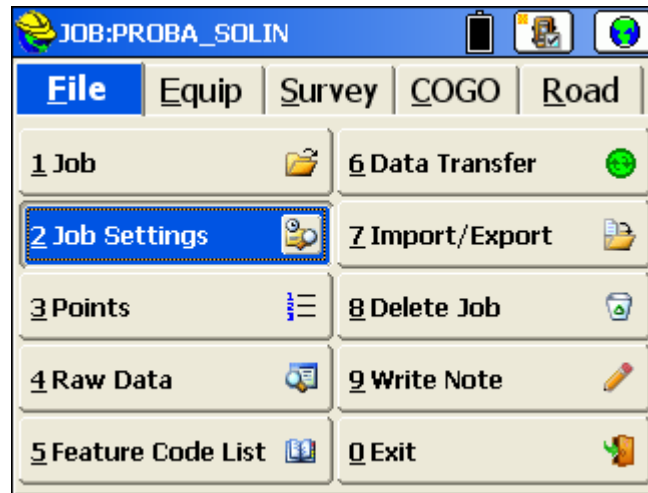
Rad s Cropos online korekcijama preko RTCM 3.1 poruke omogućen je instalacijom novog firmwera što se obavlja u tvrtki zastupniku GEOSUSTAVI d.o.o. iz Splita.

Za sva kontrolna izračunavanja koordinata u novom HTRS96/TM i HDKS/GK koordinatnom sustavu neophodno je koristiti službeni program T7D. T7D je službeni program za transformaciju koordinata na području RH i može se dobiti u DGU-i.

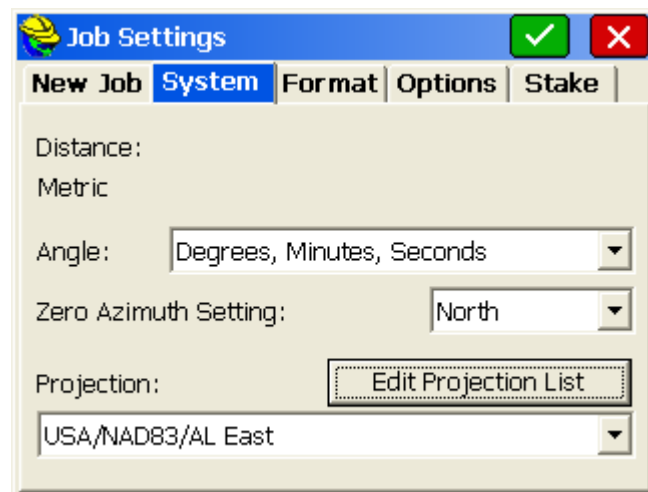
The screenshot shows the T7D software interface. At the top, there is a menu bar with 'Zapis', 'Postavke', and 'Ostalo'. Below the menu is a large empty text area labeled 'Točke'. Underneath this area are four input fields for 'Točka:', 'Širina(DMS)=', 'Duljina(DMS)=', and 'Visina(m)='. To the right of these fields are three buttons: 'Dodaj', 'Izbriši', and 'Izbriši sve'. Below these buttons is a 'Transformiraj >>>' button. On the right side of the interface is a logo for the 'Republika Hrvatska Državna geodetska uprava' (Republic of Croatia State Geodetic Administration). At the bottom, there is a 'Nadzor' section with four dropdown menus: 'Ulazni datum' (set to HDKS/Bessel), 'Izlazni datum' (set to HTRS96/ETRS89), 'Ulazna epoha', and 'Izlazna epoha'. The 'Koor. oblik' dropdown is set to 'DMS' on the left and 'yxH/ENH' on the right.

T7D program

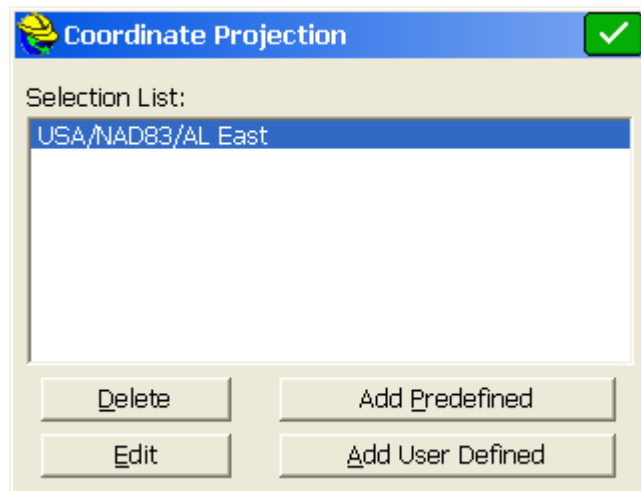
Za područja u RH koja imaju izračunate parametre homogenih polja moguće ih je unijeti i imati odmah na terenu finalne HDKS/GK koordinate.
Novi koordinatni sustav u tom se slučaju unosi u izborniku

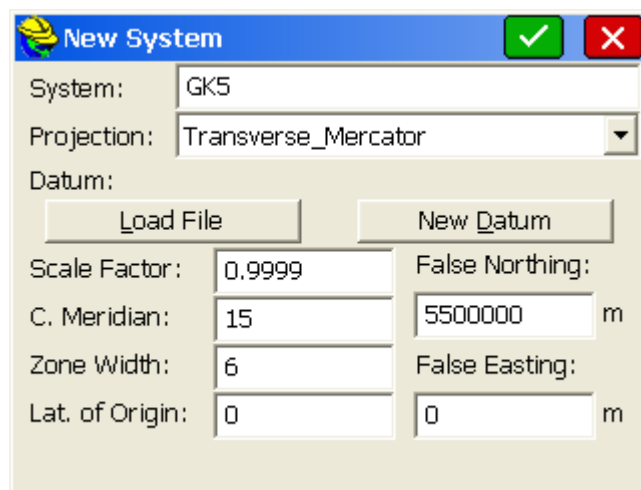
Izabrati Job Settings

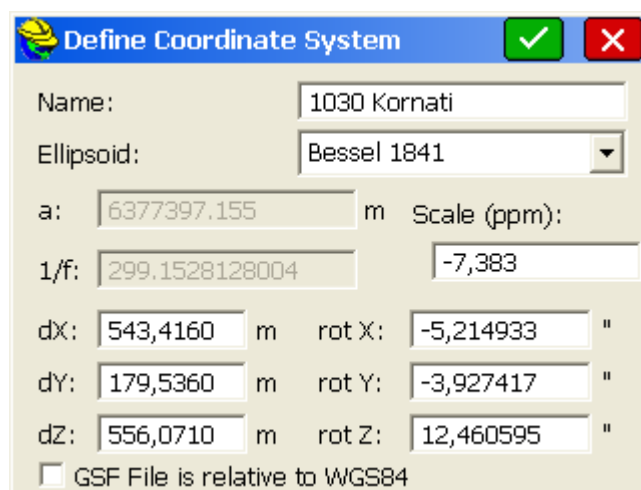
Izabrati System

Izabrati Add User Defined

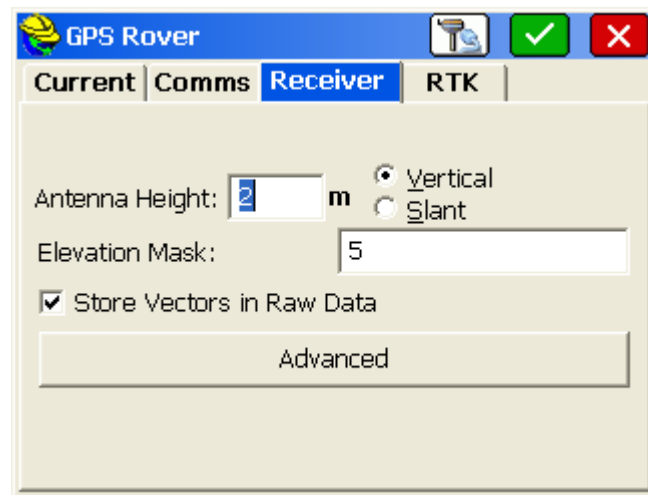

Unijeti parametre projekcije

Unijeti 7 parametara homogenog polja s kontra predznacima od onih navedenih u tablici primjer za Kornate

U tehničkim specifikacijama propisan je način mjerenja pomoćnih točaka 3 put po 30 sekundi s ponavljanjem nakon 2 sata opet 3 puta po 30 sekundi. Za detaljne točke propisana je jedno mjerenje u trajanju od 5 sekundi s time da za detaljne točke međa treba obaviti kontrolno mjerenje. Da bi se svi potrebni podaci spremili u RW5 datoteku tj. datoteku u kojoj se nalaze svi mjereni podaci kao i podaci o instrumentariju, vremenu snimanja potrebno je podesiti važnu postavku vezano za korišteni GNSS uređaj. U GPS rover postavkama obvezno se mora stisnuti kvačica Store Vectors in Raw Data

Podešavanje prijemnika

Važna napomena!

Za snimanja van zona homogenih polja ako se ne koristi novi firmwer sa mogućnošću online primanja CROPOS HTRS/HDKS potrebno je raditi u HTRS96/TM koordinatnom sustavu bez geoida HRG2009. **Zašto bez geoida?**

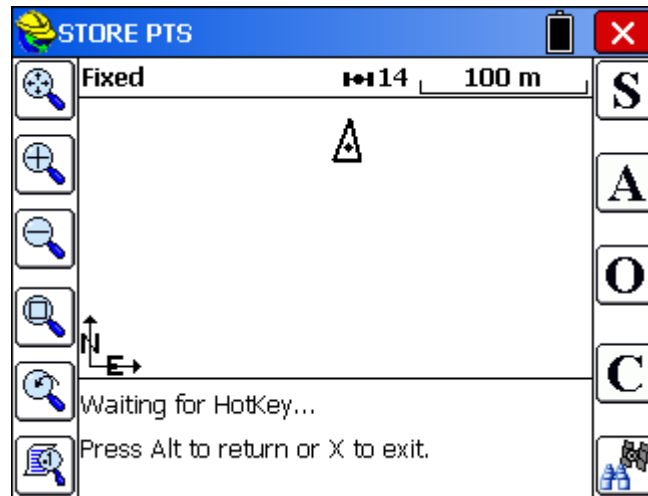
Ako se radi s geoidom dobiju se ortometrijske visine koje program T7D nemože koristiti za obradu u slučaju službeno zadanog smjera transformacije HTRS96/TM->HDKS. **Kao ulazni oblik za HTRS96/TM sustav T7D program podržava isključivo elipsoidne visine što je nezgodno za praktični rad.**

U slučaju rada s CROPOS online korekcijama cijela priča je znatno olakšana jer se odmah na terenu dobijaju gotove koordinate npr. u HDKS sustavu a HTRS koordinate se naknadno izračunaju preko T7D programa.

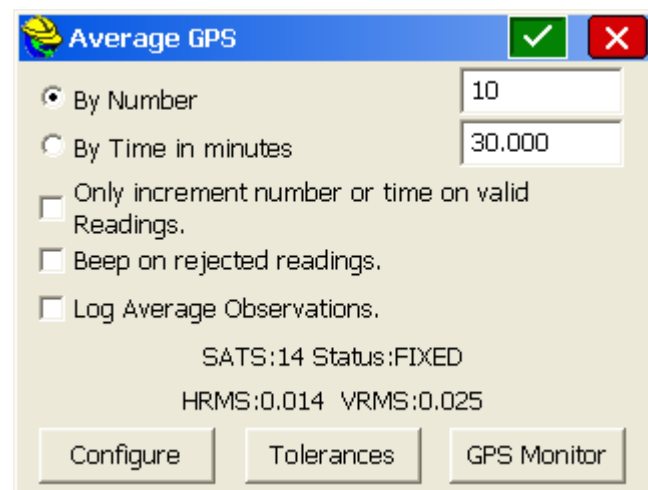
Dodatna napomena!

Korišteni županijski parametri u područjima gdje nema homogenih polja [objavom T7D programa](#) tj. grid transformacije u ožujku 2011. više nisu aktualni zbog znatnih pogrešaka i radeći s njima pogreške idu i preko 30 cm.

Snimanje po zadanim tehničkim specifikacijama se vrši u izborniku Survey/Store Points i pritiskom na tipku A (Average)

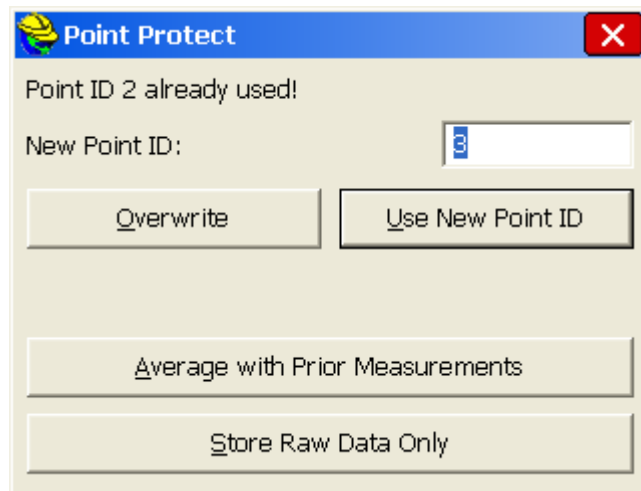

Snimanje točaka

Parametri dužeg snimanja

Za snimanje s intervalom 5 sekundi vrijeme u minutama je 0.08 min a za 30 sekundi je 0.5 min. Svako slijedeće snimanje iste točke potrebno je ponoviti s istim brojem točke i tada će program izbaciti upozorenje da snimljena točka već postoji i pita što će činiti? Izbor je Average with Prior Measurements tj. uzimanje sredine od prethodno snimljene točke. Sirovi podaci mjerenja se bez obzira na uzimanje aritmetičke sredine spremaju u RW5 datoteku i za daljnju obradu ih koristi program GNSS konverter.

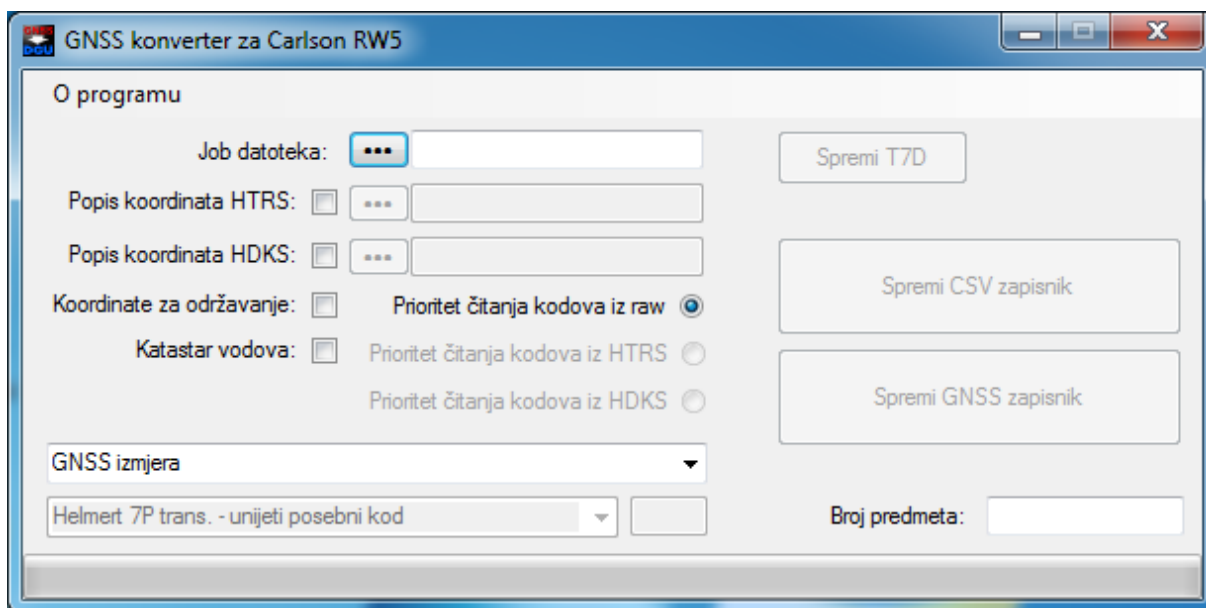

Upozorenje za postojeći broj točke

Zbog daljnje obrade i pohrane podataka po tehničkim specifikacijama poželjno je kodirati svaku mjerenu točku. Kod mora biti u obliku BETZID416 gdje je BETZID oznaka za betonski zid a kod 41 je vrsta detaljne točke a kod 6 tip stabilizacije.

Nakon povratka s terena slijedi obrada podataka s programom GNSS konverter. Ako se koristi T7D transformacija jedini potreban podatak je RW5 datoteka sa sirovim mjeranjima. Ako se rad odvijao u homogenom polju ili preko CROPOS online korekcije je potrebno je eksportirati HDKS/HTRS koordinate u rasporedu P E N Z D tj. s delimiterom space.

GNSS konverter

Program nema posebnu instalaciju već se samo iskopira na Desktop ili u neki drugi direktorij. Program besplatno radi 5 dana! Program se registrira pritiskom na izbornik Unesi dozvolu! Licenca se kupuje u tvrtki na adresi nazančenoj na webu. U zahtjevu za ponudu pošalje se kod koji je jedinstven za svako računalo i nakon plaćanje se može nastaviti koristiti.

Forma za registriranje

Korisnik: fd01e658-376d-456e-8a66-50f25b55e912

Dozvola: ...

Snimi Otkazi

GNSS konverter je program za kreiranje slijedećih zapisa u skladu s tehničkim specifikacijama.

- 1. CSV zapisnik mjerenja u ASCII digitalnom obliku koji po strukturi i šifrniku odgovara specifikacijama**
- 2. GNSS zapisnik mjerenja u PDF obliku**
- 3. T7D ulazna datoteka iz sirovih mjerenja za obradu u tom programu iz RW5 datoteke**

Zaglavlje RW5 datoteke

```
JB,NMTEST3,DT12-13-2011,TM11:13:46
MO,AD0,UN1,SF1.00000000,EC0,EO0.0,AU0
--FAST Survey Version 2.7.3
--CRD: Alphanumeric
--User Defined: HDKS-5zona
--Equipment: ProMark 500
```

Primjer HDKS datoteke

```
P2 6378419.068 4822023.553 12.703 POL
2 6378419.133 4822014.471 14.060 BETZID
3 6378419.075 4822010.391 14.507 POKOS
5 6378415.719 4821999.739 15.443 PODZID
4 6378418.087 4822004.943 14.996 PODZID
7 6378409.285 4821994.130 15.926 ZGRADA
```

Primjer HTRS datoteke

P2	499251.316	4821416.070	12.393	POL
2	499251.544	4821406.992	13.750	BETZID
3	499251.559	4821402.913	14.197	POKOS
4	499250.669	4821397.449	14.686	PODZID
5	499248.396	4821392.204	15.133	PODZID
7	499242.065	4821386.482	15.616	ZGRADA
P3	499247.341	4821390.430	15.414	POL

Primjer GNSS zapisnika

The screenshot shows a PDF document titled "ZAPISNIK GNSS MJERENJA CROPOS VPSS / RTK (Strana 2 / 3)" from the "Državna geodetska uprava Republika Hrvatska". The document contains a table with 11 rows of measurement data. The table columns are: Broj točke, Vrsta točke, Datum mjerenja, I. mjerenje (ponovljeno) / II. mjerenje (ponovljeno) (09t, 09t), Duljina mjerenja (sec), Visina antene (m), and Napomena. The data includes various point types like 'Lomna točka meda i drugih granica', 'Lomna točka terena', 'Lomna točka račna uporabe', and 'Ostalo', with corresponding measurement times and antenna heights. A note at the bottom states: "Visina antene¹ - visina antene se upisuje kod prvog mjerenja a zatim kod svake promjene visine antene".

Broj točke	Vrsta točke	Datum mjerenja	I. mjerenje (ponovljeno) II. mjerenje (ponovljeno) (09t, 09t)	Duljina mjerenja (sec)	Visina antene (m)	Napomena
1	Lomna točka meda i drugih granica	14.12.2011	12:42:32	10 sec	2,00	BETZID
2	Lomna točka meda i drugih granica	14.12.2011	12:42:49	10 sec		BETZID
3	Lomna točka terena	14.12.2011	12:43:39	10 sec		POKOS
4	Lomna točka račna uporabe	14.12.2011	12:44:35	10 sec		PODZID
5	Lomna točka račna uporabe	14.12.2011	12:44:52	10 sec		PODZID
6	Lomna točka račna uporabe	14.12.2011	12:45:36	10 sec		PODZID
7	Lomna točka račna uporabe	14.12.2011	12:45:52	10 sec		PODZID
8	Lomna točka račna uporabe	14.12.2011	12:46:19	10 sec		PODZID
9	Lomna točka račna uporabe	14.12.2011	12:46:33	10 sec		ZGRADA
10	Lomna točka građevine	14.12.2011	12:50:19	10 sec		ZGRADA
11	Lomna točka građevine	14.12.2011	12:50:39	10 sec		ZGRADA
12	Lomna točka građevine	14.12.2011	12:50:54	10 sec		ZGRADA
13	Ostalo	14.12.2011	12:54:12	10 sec		RUB-CESTE
14	Ostalo	14.12.2011	12:54:20	10 sec		RUB-CESTE
15	Ostalo	14.12.2011	12:54:54	10 sec		RUB-CESTE
16	Ostalo	14.12.2011	12:55:16	10 sec		RUB-CESTE
17	Ostalo	14.12.2011	12:55:32	10 sec		RUB-CESTE
18	Ostalo	14.12.2011	12:56:47	10 sec		RUB-CESTE
19	Lomna točka meda i drugih granica	14.12.2011	12:57:03	10 sec		BETZID

Visina antene¹ - visina antene se upisuje kod prvog mjerenja a zatim kod svake promjene visine antene